

lehko nvidi, saj se zapazi to pri razni živini. Mlado živinče dobi pa še poleg tega velik trebuh, prsi pa so ozke in je ves život vsled tega v nekem nerazmerju. Tudi noge ne stojé nič kaj v redu in dobé rade vsakojake napake.

Če ima torej človek svojo živino rad, mora, ali že hoče ali noče, poprijeti se suhe krme. Vode se ji daje pozneje, snažne, čiste vode in le ta gre živini potlej v slast. Kako rada jo pije! Živina naj je po času, naj dobro prežvekuje, potem bode ji želodec zdrav, črevesa se ne raztegnó preveč in krma se povžije vsa in v redu. Memo gredoč, še rečem, da je tudi za človeka dobro, če je po času, ne preveč vodene jedi — to dela zdravje ter daje moč.

Prav dobro še je, če se pusti živina, kakor je le mogoče, pri miru vsaj nekaj časa, ko se je najedla. Ta počitek je velike cene.

Sejmovi. Dne 12. decembra pri sv. Lovrencu v Prežinu. Dne 13. decembra v Jurkloštru, pri sv. Križu na Murskem polju, pri sv. Petru pod sv. Gorami, v Žalcu in v Studenicah. Dne 15. decembra pri sv. Križu na Slatini.

Dopisi.

Iz Ptujškega okraja. (Članek o slov. posojilnicah) v predzadnjem „Slov. Gosp.“ se nam je prav dopadel. Slovenci pomagajmo Slovincem, potem bomo dobro izhajali. To resnico mi v našem okraju kaj živo čutimo. Nekdaj ni bilo v našem okraju posojilnice, pa so odrli par ptujških nemškutarjev oderuhov zlasti uboge Haložane, do belih kosti, na tisoče kmetov spravili so na boben. Kdor jim je bil le enkrat kaj malega dolžen, temu se je zgodilo, kakor muhi, ki zabrede v pajkovo mrežo; naj se zvija, kakor se hoče, vedno huje se zamota v nitke, dokler vsa preprežena ne omaga! Odkar se je posojilnica v Ptujju osnovala, obrnilo se je mnogo na bolje; mnogo jih je rešila pogina, druge otela sitnob, druge sopet ubranila tožb in stroškov. — Zatoraj pa Slovenci, ki imamo denar za vlaganje, nosimo svoj denar v narodne naše posojilnice, da bodo lahko še bolje in vedno bolje podpirale slovenskega kmeta. Posebno čč. gg. duhovni lahko z ozirom na omenjeni članek pojasnjujejo ljudstvu pomen in važnost ter uredbo in sestavo posojilnic, ki so osnovane na pravem slovanskem načelu, da se njih namreč mnogo združi, da si pomagajo z združenimi močmi. Slovenske posojilnice imajo lepo bodočnost in bodo se kaj hitro najlepše razevele in razširile, ako se držimo gesla: „Svoji k svojim!“

Iz Zavodnja. (Naša šola.) Uro od Šoštanja že ob koroški meji se razširja mala župnija sv. Petra v Zavodnjem. Svoje ime je dobila gotovo od temnih zavodov, ki so svoje dni to zemljo pokrivali. Dandanes so závodi, žali-

bog! skoraj že za vsem zginili, ohranilo se je pa še pošteno staro slovensko ime. Ker je župnija nekoliko bolj v strani, deloma že zelo v gorah, zato se tudi novošegne razvade tukaj še niso tako udomačile, kakor v drugih krajih. Ljudje še živijo deloma po starih šegah in tudi svojega premoženja ne zapravljajo po nepotrebem. Kar je drugod že malokje videti, to se najde še tukaj, da se ljudje oblačijo z obleko, katera se pod domačo streho naredi. Tudi novodobne potratnosti in zapravljivosti še tukaj ni preveč in je tudi v celi župniji le malo krčem, v katere ljudje le ob posebnih svečanostih in shodéh v večjem številu zahajajo. Kmetije so navadno velike in zelo razširjene, nekateri posestniki imajo celo pravico do lova na svojem zemljišču. Pridela se dosti žita, zlasti ovsa, največ dobička pa daje goveja živina in drobnica, katere se tukaj dosti redi in se po gorskih pašnikih tudi kaj dobro obnese. Tudi sè sadjarstvom so se začeli nekateri že bolj pečati, kakor je bila dosihdob navada. Ker so ljudje skrbni in varčni, so tudi še dovolj premožni in ni se še tukaj udomačilo tisto strašno uboštvo, katero po nekaterih krajih tako hudo tare ljudi. Zato se pa tudi prebivalci ne ustavljajo, kadar je treba kaj storiti za pošteni napredek, za kinč in olepšanje domače župnije in pa za čast božjo. Tako so pred nekaterimi leti kupili hram ter si ustanovili novo šolo, katere popred še tukaj ni bilo. Dal Bog, da bi bila nova šola vse čase vir lepih in za življenje koristnih nauk, vir ljubezni do Boga, do bližnjega, do cesarja, do mile domače zemlje in do naroda slovenskega; dal Bog, da bi iz otrok, ki pohajajo v šolo, izrastli dobri kristjani, značajni in požrtvovalni možje in žene, ki bodo pripravljeni zastaviti vse svoje duševne in telesne moči za blagor in čast svoje domovine, za večno in časno srečo svojega naroda. Dal Bog, da bi v tej šoli vladal vse dni duh slavnega Slomškega, in da bi imeli otroci dovolj priložnosti se tega duha navzeti že v nežnih letih svoje mladosti. Potem bode šola v resnici dobra, dobra v tem smislu, kakor to želi nepozabljivi naš pokojni Slomšek, in bode tudi donašala stoterne obresti ter bo pravi studenec večne in časne sreče prebivalcev.

Z Murskega polja. (Nenavadna gostija.) [Konec.] Gostije ali bolje rečeno veselice so se vdeležili tile gg.: Franc baron Mac Newin O'Kely, c. kr. okr. glavar v Ljutomeru, Ivan Kukovec, deželni poslanec, prvomestnik okrajnega odbora, Franc Sršen, slovenski veliki trgovec, A. Jurca, veletržec iz Ptujja, J. Kryl, profesor, J. Horvat, nadučitelj in dosti več gosposkih narodnjakov in narodnjakinj iz Ljutomera. Pri tako lepi zabavi so se potapljale ure v večnost, mize pa polnile z jedjo in pijačo. Bolj pri živahni volji se je na-

pilo na Njih veličanstvo cesarja Franc Jožefa in Njih prevzvišeno soprogo Elizabeto in na prevzvišenega cesarjeviča Rudolfa in Njih družico Štefanijo in celo Habsburško hišo. Zatem se je napilo blagorodnemu baronu, kateri se mnogo trudijo za napredek našega slovenskega kmeta in ako bodo zmirom tako ljubeznivi sodnik in pomočnik našega naroda slovenskega, pridobijo si veliko čast pri slovenskem ljudstvu. Zatem so se vršile razne napitnice in navzmes je bil prezaslužen gosp. Ivan Kukovec uvrstjen za častnega srenjčana zgorjega Krapja in po napitnicah se je nabralo za dijaško kuhinjo na Ptuju 3 fl. 50 kr. In tako se je ura pomeknila na polnoči in prijatelji so se razšli. Drugi dan se je pa zopet reč običajno vršila in gospodu Šubicu so se priredile mize svatovsko, da si je tudi iz tega življenja povzel sliko. Ker so pa g. baron že prejšnjo noč omenili, da se morajo iz bližine sklicati za g. Šubica lepi premirani konji, se je to drugi dan storilo, kolikor se je hitro dalo in nekoliko so Krapjenčani nadomestili z lepimi, da je bilo zadostniše število. Starjše kobile imele so jezdece na sebi v narodni obleki in jezdec kanjir črez ramo, kakor so to našega Slovenca običaji, mlada žrebeta pa zraven sebe stoječega gonjača in tako je bila slika povzeta. In iz takega življenja bode g. Šubica svoje delo o priliki rabil in nadaljeval. Gosp. Šubicu še se je potem dobro postreglo v krogu kmetov in kmetic in v dar je dobil en lepo okinčani „bosman“, ter ga je veselega srea sprejel in se je nekako miločutno poslovil od tako živih Slovencev, kakor je tudi on. Ako kedo želi kaj več o gostijah poizvedeti naj bere v „slov. večernicah“ 36. zvezek, stran 56.

Iz Slov. goric. (Judeževi groši) Sem od sv. Ane, od kraja, ki je vedno še na dobrem glasu gledé narodnosti, smo ovohali nekaj, da bi nam lahko sapa odvezelo. Ugibali smo sem in tje ter konečno vendar-le pravo zadeli. Naš velezaslužni učitelj in ud prekornistnega „šulvereina“ je namreč vzel one groše, katere je bil svoje dni Judaž v obupu od sebe vrgel. Nje pobirajo zdaj veledušni dobrotniki, da jih potem darujejo nemškemu „šulvereinu“; a ta jih konečno trese tistim učiteljem, ki se oglašajo za nje. In med te se je sedaj oglasil g. Č. Zavoljo tega je tedaj toliko smradú po sicer dišečih „Slov. goricah“. Bojimo se skorej po pravici — kužne bolezni, nje pa bi nas seveda zdravniki ne znali ozdraviti, pač pa bi nemškutarji to storili s kakšno šulvereinsko šolo. Vprašujemo se, zakaj je mož segel po sadu, ki se ga sramuje Slovenec, ne pa, da bi mu bila sila teh grošev! Žganje ni angeljska pijača, toda tudi učiteljska ni. Za-njo bi, če je veliko, še ti groši segli. Ali ta gospod se vé, da je ne mara, za to pa jih je že prvo večer nesel, kam? — to pokrijem s plaščem krščanske ljubezni. Sloven-

ski pregovor pravi: Ako mlad ni nor, postane gotovo v starosti celi norec. Nekaj tega vidimo pri g. Č. Sedaj, ko mu je glava osivela in padla slana na brke, gre mož med tiste, za katere velja beseda narodne pesmi, ki pravi:

„Erjav, kakor Judaž bodi,
Naj te pes za plotom je.
Med Slovence naj ne hodi,
Ki je prav Slovenec ne!“

K.

Iz Središča. (Opazke.) To so vam, gosp. urednik, čudni ljudje. Kedar ni strahu, tedaj pa si naredé ga kar sami. Tako vaš prijatelj, g. K— v Ormožkem okraju. Moje opazke, ki sem vam jih bil poslal o g. Rakuševi šolski spomenici, niso mu dale mirú, dél jih je v saje ter jih ondi celih 5, oziroma 3 tedne pustil. „Ko si“ je potlej, kakor meni, iz njih naredil prav črnega „dedú“, zanesel ga je v proso vašega narodnega soseda v Ljubljani in je ondi mahal po njem, da je postalo celó mene groza, če prav sem stal precej od njega: To namreč veste, g. urednik, da niso več moje opazke, katere visé na g. K—jevem „dedu“. Še manj pa so potlej moje misli o učiteljstvu, posebno še o narodnem, kakor jih sluti g. K— v mojih prsih. Take prav gotovo niso, saj poznam kruh, kakor si ga služi človek v šoli, že iz malih nog in tedaj znam dobro, da ni „masten“. Nikakor pa jaz tedaj ne vzamem v svoja grešna usta le-one grde besede in mi jo g. K— torej zastonj riva va-nje. Ako pa vaš prijatelj hoče, da imam učitelje še tudi, če so nemškutarski, „za največje dobrotnike otrok“, tedaj pač ni, da „še govorim z njim dalje“. Vendar pa še eno, gosp. urednik! „Če se bode g. R vredno zdelo“ ter bi si rad prepovedal, da ga še kdo kedaj sumnjiči tako grdo, kakor dela to g. K— na koncu svojega „odgovora“, prosim vas lepo, dajte mu prostora v vašem listu.*)

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Njega veličanstvo, svitli cesar je vzprejel zadnjo nedeljo več dostojanstvenikov, med njimi sta bila mil. Ign. Orožen stolni dekan in bl. g. dr. Radej, namestnik dež. glavarja štaj. vojvodine, oba v Mariboru. — Minister za uk in bogočastje, dr. pl. Gautsch, je ukazal, naj oni gg. profesorji, ki so drž. poslanci, izostanejo za ta čas iz svojih šol, dokler so drž. poslanci, t. j. njim ni treba več hoditi v šolo ves ta čas, plačilo pa jim ostane, kakor jim ravno dohaja. Stvar je pri vsem nedolžnem licu, kakor ga kaže, vendar-le — kočljiva. — V štaj. dež. zboru je bila že četrta seja a ni, da človek pové kaj iz njega. Kakor se kaže, liberalni večini hodi le za to, da stori zopet kako stopinjo, se ve, da prav „korajžno“

*) Gosp. R. nam bode vselej drag, vendar pa ne maramo prepira. Ured.